

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:

Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.

„Vom lovi de-o potrivă în Iordan parizat și în România necinstit și înstrăinat.”

Apărare sub conducerea unui Comitet.

ABONAMENTUL PE UN AN:

Pentru păgari și muncitori — Lei 160

Pentru intelectuali — Lei 200

Pentru înstări și febrici — Lei 500

P. S. S. Dr Grigorie Comșa Episcopul Aradului

și Congresul general al misionarilor ortodocși din țară.

In săptămâna trecută s'a ținut la Chișinău, metropola Basarabiei, congresul general al misionarilor ortodocși din țară. La acel congres de o însemnatate atât de mare, cu deosebire în zilele de azi, au participat d. preoți și din Dieceza noastră în frunte cu P. S. S. Episcopul Grigorie și P. C. S. arhimandritul Polycarp Morușcă starețul sf. mănăstiri din H-Bodrog.

Iată ce scrie cu această ocazie „Universul”, cel mai bun și cel mai mare ziar românesc și ce elogii le aduce conducătorilor, cari sunt adevărați apostoli ai neamului, a sf. noastre biserici și în general a întregului creștinism:

„Deși zi de lucru, mitropolia unde se oficiază liturgia de către P. S. Dionisie, este arhiplină de preoți și mireni.

Predica rostită de arhimandritul Polycarp Morușcă asupra „Evahisticei”, este cu multă evlavie ascultată de asistență. Și de rândul acesta s'a constatat ce puternic instrument de luminare este cuvântul limpede, rostit cu aceea încredere ce ți-o dă curătenia sufletului și credința temeinică.

CONFERINȚA P. S. GRIGORIE EPISCOPUL ARADULUI

O deosebită însemnatate a prezentat conferința P. S. episcop Grigorie al Aradului asupra subiectului: „Sectele religioase ca primejdie pentru statele naționale”. Pe lângă interesul ce-l prezintă subiectul însuș, „competența cu care a fost tratată conferința, convingerea caldă cu care a fost rostită și mai ales nemărginita grije și dragoste de patrie și neam ce izvora din fiecare cuvânt rostit, a făcut ca conferința aceasta să provoace în publicul asistent nu numai atenție, dar o seri-

oasă meditare asupra problemelor atinse.

Pentru a putea exemplifica tema enunțată, că într'adevăr sectele religioase constituie o permanentă primejdie pentru statele naționale, conferențiarul a adus pînă vîi, din trecutul unor state, dărâmate de secte. Și spre a se vedea că sectele sunt în esență lor distrugătoare, nu numai credinței ortodoxe, dar și credinței de patrie, P. S. Grigorie analizează esența tuturor sectelor.

Analiza făcută cauzelor căderii Rusiei țărănești, a fost concluzionată, că sectele au prezentat venirea bolșevismului în Rusia. Se cercetează bolșevizmul și unele secte din Rusia și cu prisosință rezultă că este o înrudire mare între ele: ambele propagă o lume materială, pământească, omul este socotit în colectivitate, dispărând individul. Bolșevismul ca și sectele nescotesc orice autoritate, fie de ordin politic, fie religios. Negarea aceasta a statului se întinde și asupra familiei, a proprietății, tovarășul bolșevic este una și aceeaș cu fratele sectant, care neagă omenirii orice structură socială.

Sublinind astfel legătura între secte și bolșevism, cu drept cuvânt P. S. episcop Grigorie afirmă că sectele nu sapă numai temelia bisericii ortodoxe ci însăși temeliile statului nostru național. Pentru a evita acest lucru, propune o serie de măsuri ce trebuie să le ia statul pentru salvarea patrimoniului nostru național.

Conferința P. S. Grigorie a dovedit că P. S. nu este numai un conducător teoretic al misionarismului dar și un luptător insuflat pentru biruința ortodoxiei, de aceea cu drept cuvânt i s'a coferit de asistență titlul de **episcop-misionar**.

Clasele sociale și Partidele Politice.

(Continuare)

de: Romulus Damian

Tărânimel noastră azi nu îl mai lipsește nici inițiativa politică pe care î-o arată, — nu, precum pretinde, gruparea politică de săbien condusă de Stere și Mihalache, sau fracțiunea agitatorului demagog Dr. Lupu, ci, — propria sa experiență din învățământul zilnic cum sunt aplicate legile la noi, cum să guverneză la noi și cum să administrează la noi. Și mai ales faptele cum înțeleg partidele politice să facă alegeri de Deputați și de Senatori; alegeri ce formează ultima rușine națională isvorând din furt ordinăr de voturi, din arestări ilegale și bătăi brutale, ba mai amestecând și armata și magistratura în aceste lamentabile proceduri, cauzând incalculabile pa-

gube morale neamului și „mult numără” scumpel noastră Români, numai și numai de dragul de a avea majoritatea zdrobitoare în Corpurile legiuitoroare partidul politic ce prin minciuni și înșelăciuni, față de Coroană, s'a cocotat la Putere.

Faptul că mai trist, în aceste rușinoase alegeri electorale, îl formează crearea de majoritatea parlamentare compusă din un amestec de toate categoriile de oameni ce nu numai că nu oferă nici-o garanție de speranță de îndepărtarea răului abătut asupra țării și de generarea vieții noastre sociale din desfrâul moral, fiind poate cel mai sărac de reale valori sufletești din toată țara, dar ce e mai dureros,

aproape toți fiind oameni cari până mai eri nu aveau nici după ce era apă, în vreme ce azi, prea mulți se lăfăesc în bogății nemeritate.

Felul cum părea azi a fost și este încă aplicată legea agrară, cum s'a înfăptuit și să înfăptuește încă împrijetărea țărănilor, constituie cea mai eloventă dovadă că chestiunea agrară — născută din împunerea spiritului politic mondial și formând pentru partidele noastre politice un „rău social necesar”, — este considerată de către aceste partide politice nu ca o necesitate social-economică de primă trebuință pentru întărirea și înflorirea țărănimel, că mai mult ca o marfă de exploatare pentru partidele politice și ca un bun privilegiu de îmbogațire pentru partizani și cavalerii de aventuri politice, dintre care azi 97 la sută se răsfătă în bogății de peste noapte dimpreună cu tovarășii lor de afaceri

— jidauți, — stropind pe străde cu noroi din automobile luxoase pe cel cinstiți și cu adevărat doritori de bine de propășirea și fericirea țării și neamului. Și pentru ca culmea de batjocură să atingă apogeul, 90 la sută dintre acești îmbogații de peste noapte sunt dușmanii noștri de moarte, cu banii smulsi mișește din punge contribuabilității române, — prin ajutorul și cu conștiința premeditată a guvernelor ticăloase față de datorința lor către țară și incapabile față de misiunea lor către generația neamului — zî cu zî rod la temelia statului român întregit în hotarele sale naționale și firești, și ceas cu ceas își sporesc forțele lor de subjugarea României.

Or cum însă ar desărba și îmbrăca partidele politice „reforma agrară”, înfățișând-o, la orice ocazie bine venită, ca o operă și ca un merit a lor

Bucuria Ungurilor.

Mai toate foile ungurești dela Budapesta și din țară dela noi, nu mai pot de bucurie și nu găsesc destul de vorbe bune să le mai scrie despre cărmuirea de azi.

Ace și motiv să se veseliească, să fie cu vote bună și să laude conducerea ce o avem, pentru că astăzi s'a găsit de bine să se dea pensii la toți foștili funcționari unguri, care timp de 10 ani au refuzat să depună jurământul de credință către statul românesc.

Ace și motiv să se bucure ungurine ca căci crede că tot făcând plângerile contra României mari, această țară eșită mărită din jertfă cu sânge, din lacrimile și suferințile urmașilor celor morți în răsboiul de întregire, de frică dă ceea ce cere, asupritorul de eri.

Cum se poate oare una ca asta? Noi să avem frică de cineva? Nu suntem noi stăpâni în casă noastră și trebuie oare să ascultăm de poruncile venite din afară de țară?

Noi nu suntem slugile nimănui și nici nu suntem iobagii cuiva.

Noi nu putem să ascultăm nici de ordinile venite de peste granită și nici nu putem să facem pe voia celor ce ne-au dușmanit atâtă vreme.

Noi nu putem să luăm pânea din gura fiilor și să o atrundăm în gura câinilor.

Gazetele din București spun că ar trebui să se plătească acestor unguri fără credință Români Mari, pensii din urmă, în sumă de vr'o patru miliarde de lei, adecă patru mii de milioane.

Aite gazete spun că numai vr'o câteva sute de milioane de lei.

Înțâi, nu stim care din aceste gazete spun adevărul și care sunt minciinoase și au interesul să ascundă adevărul.

Și apoi chiar dacă ar fi să se plătească numai 100 de milioane, noi întrebăm de pe spatele cui plătește cărma de azi aceste milioane greie când țara și nația românească este așa de lipsită?

Cine are dragoste de acești necredincioși să le plătească din pungha lor și nu din casa țării.

Cine vrea să fie văzut bine de unguri, să nu caute să desbrace pe români pentru a îmbrăca pe cel ce ne-au dușmanit și ne dușmanesc, pe cei ce ne-au batjocurit și ne batjocuresc.

De ce nu s'a dat pensii mai omenoase la invalizi, la văduve, la foștii funcționari români și credincioși nouă; de ce nu se găsesc bani ca să se măreasă plata slujbașilor țării, și cum se face că se găsesc bani tocmai pentru dușmanii ei?

De ce nu se respectă cuvântul dat și legămantul făcut mai înainte către români, ce, socotim că au mai mult drept pe acest pământ, decât ori care altul, care nu vrea să fie bun fiu al acestor țări?

Sunt și unguri, nemți și alte nații care au depus jurământul de credință, care muncesc cu drag și tragere de inimă la bunul mers al carului greu al Statului, dar și aceștia o duc în lipsă, căci la el, ca și la români nu s'a gândit nimenei.

Banii ce se dau cu atâtă ușurință se dau de pe spatele mulțimii, chiar scăzându-se plata funcționarilor români, cum de pildă s'a făcut cu cei dela calea ferată.

Este tare ușor să se comande bice pe spatele altuia, dar este tare greu pentru cel ce le rabdă.

Și nația românească, încă rabdă săbicele date cu atâtă ușurință pe spatele ei.

Când nu-i cap vai și amar de picioare.

D. Bâncă.

Cine este hoț?

Onorați cetitori vor răspunde de sigur, hoț este cel ce fură. Așa s'ar părea și totuși nu-i chiar așa. Eu zic că hoț este și cel ce nu fură, și accl — zis — om cinstit, care protejează hoții, care dă ocazie altora să fure și să fine acela care deși are puterea și datorința să descopere sau să pedeșcă hoții, nu o face, iar pe cei descoperiți, îi lasă nepedepsiți, îi iartă.

Guvernul de azi a fost așteptat de întreagă țara cu brațele deschise, fiindcă fiecare cetățean cinstiște și bun patriot speră că acum li s'a infundat hoților, toți vor ajunge în pușcărie, toți vor fi trași la răspundere și vor fi exemplari pedepsiți. Se mai speră apoi — și cu drept cuvânt, în urma promisiunilor făcute în opoziție — că actualul guvern va face un serios control al averilor îmbogățărilor așa peste noapte și că vor fi confiscate averile acestora, cari nu vor ști, nu vor putea dovedi că ce noroc i-a bătut, la ce loterie au câștigat, ce cumetrii au în America, că din aproape cerșitorul de eri și datorașul cu milioane grele pela toate băncile și particularii, a ajuns în scurt timp boer cu moșii întinse, cu casele, cu milioane depuse pela băncile din țară și străinătate, etc.

Ei, care dacă nu se făurea prin jertfa vieții nenumăraților martiri și a sutelor de mii de eroi România mare, rămânea pentru întreagă viață lui un mic, doar în unele cazuri, cinstit funcționărăș, un simplu advocațel de duzină, etc., iar azi dă pe grozavul, de nici cu prăjina nu-i ajungi vîrfui nasului.

Lumea bună nu șă a perdut încă speranța — și nu-i prea târziu, — ca membrii cinstiți ai guvernului de azi să înceapă o purificare morală, un control serios al averilor, să pue pe flicare la locul său și în prima linie pe hoți în pușcărie, căci lor acolo le este locul.

Dacă însă speranța bună a celor buni nu se va împlini, își vor pierde încrederea în toți conducătorii, se vor convinge că toți sunt la fel, toți lucrează din interes propriu material, și atunci urmarea va fi dezastroasă pentru țară.

ea este și rămâne impusa necesitate de continuă prefacere socială, cu porțire mai pronunțată din anul 1848, decând a îmbrăjoșat-o cultivând-o totodată neîncetă clasa noastră socială conducătoare în folosul și spre binele ei direct și indirect al țărănimii, până când a venit exponentul adevarat al acestor revindecări naturale a țărănimii, și care a fost primul Domnitor al principatelor unite Cuza Vodă, cu colaboratorul să intîm Mihail Cogălniceanu, alături de alii însemați contemporani ai săi.

Tot așa de adevarat e că partidele politice burgeze aplicând legea agrară potrivit cu interesul programului lor politic, determinat de scopul lor de a fițări și îmbogații pe membrii partidelui, tocmai acest procedeu de proces istoric-economic fortifică spiritul de dușmanire între ele, în același vreme deslăunând ura și pizma între frați, nu atâtă în detrimentul lor cât spre paguba și scăderea prestigiului și puterii Statului.

Evident că din istorul acestor hărțui țărănimia câștigând, pe căi involuntare noui concepționi asupra vi-

Noua reformă administrativă.

(continuare)

de Tiberiu Lupu.

Despre directorate și asociațiile județene

Județele din țară sunt grupate în 7 directorate ministeriale care au reședință în următoarele centre: București, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Craiova, Iași și Timișoara.

Fiecare directorat ministerial este constituit din: directorul ministerial și din șefii serviciilor ministeriale, înființate în centrele respective, conform novei legi de organizare a ministerelor.

Directorul ministerial este numit prin decret regal și are rangul de subsecretar de stat. El este reprezentantul întregului guvern, este șeful tuturor serviciilor din directorat și are sub ordinile sale prefectii județelor din directoratul său. El este totodată și șeful poliției din aceste județe.

Conform art. 300, județele din resortul unui directorat se pot grupa într-o asociație generală, pe un termen limitat, pentru a să execute, să creeze sau să întrețină lucrări de interes general pentru județele respective. Județele iau aceste hotărâri prin votul consiliilor județene.

Organele ad-hoc ale asociațiilor județene generale sunt: consiliul asociației și delegația consiliului asociației. Consiliul asociației este ales de consiliile județene și de consiliile orașelor municipii associate. El se ocupă cu lucrări de ordin economic, cultural etc. cari interesează siguranța generală a țării și apărarea națională.

Delegația consiliului asoc. județ. gen. se compune din membri aleși de consiliu, căte unul pentru fiecare din județele asociate la cari se adaugă un reprezentant al consiliului municipiului de reședință al directorului.

Controlul administrativ

In ordine hierarhică organele de control ad-hoc sunt: delegația consiliului comunal cu primarul ei, delegația cons. județean cu președintele ei, comitetele locale de revizuire înființate pe lângă fiecare directorat, comitetul central de revizuire și ministerul de interne precum și consiliul de miniștri. Drept de control ad-hoc mai au primpretorii, prefectul și directorul ministerial.

Comitetul central de revizuire va funcționa la București și va fi format dintr-un președinte și 10 membri, dintre cari 3 magistrați în gradul de consilieri la înalta Curte de casatie.

Comitetele locale de revizuire (de pe lângă fiecare directorat) sunt compuse dintr-un președinte și 6 membri, dintre cari 2 sunt magistrați, în gradul de consilier pentru Curtea de apel.

Contra hotărârilor comitetelor directoriale și ale comitetului central de revizuire se poate acționa la contenciosul ad-hoc.

Cazurile de dissolvare a consiliilor

Conform art. 351, consiliile sătești, comunale, municipale, județene și ale asociațiilor județene nu pot fi dissolvate decât în următoarele 3 cazuri: a) când după 3 convocații consecutive consilișii nu s-au adunat în numărul recerut de lege pentru validitatea deliberărilor, deși au fost amendați conform legii; b) când numărul membrilor aleși să redus din cauze legale și nu s-a putut completa prin consilișii supleanți; c) când consiliul a luat hotărâri politice în corp constituit sau a făcut acte contra siguranței statului.

Acteile singurative ale membrilor consiliilor, chiar având acest caracter, nu atrag după ele dissolvarea consiliului. Aceeași măsură se va aplica și primarilor sătești sau comunali precum și președintelui delegației județene și al asociațiilor județene.

Suspendarea se face pe o durată determinată, care, în nici un caz, nu poate fi mai mare de un an.

Dacă numai delegația permanentă a fost dissolvată, consiliul respectiv va fi convocat, în 15 zile, spre a proceda la alegerea altel delegații.

In cazul când a fost dissolvat numai consiliul, interesele ce-l au fost încredințate le va conduce delegația. Când și consiliul și delegația va fi dissolvată, se va numi o comisie interimară care va avea să conducă afacerile sătești, comunale, județene, etc.. până la alegerea unui nou consiliu.

In urma nouului Regent.

In clipa când țara avea mai multă nevoie de un om, moartea venită din colibă vre'unui cerșitor intră fără să mai întrebe, în casa celui mal mare demnitătar, luană cu dânsa, ce ne-a fost mai drag, în care toate speranțele noastre erau intrupate.

Si în fața trupului neînsuflețit plângea o țară, doină munți și murmurau prin vâlape de cristal înflorite de groasnicul desnodămant.

"A murit" era cuvântul de ordine, ce pleca capetele, aducea liniște și lacrami și "ce va fi" se răsfrângea desnădejdea unei țări și teama de necunoscutul de mâine.

Prea ne-a fost iubit și grea ne este încercarea mare ca să ne obișnuim cu lipsa Lui.

In invâlmășagul patimilor și luptei pentru pâine, prea puțin ne-am dat seama de simțăminte ce ne leagă, aidoma unor copii orfani, ce în sburdănicia lor, târziu de tot simt lipsa lor de tată.

Si la mormântul Lui, ne-am plecat capetele, urmându-L cu gândul, acolo la Faraoane, cu umila noastră rugă: "Odi hnească-L Domnul în rândul dreptilor..... căci mare și drept om a fost."

Ici pe colo, au fălfăit în văduh, caragioase patimi omenești, s-au făcut prin culise nebunate ce planuri, cu dorință și aspirații. Am văzut oameni ce înspăti în demnități trecătoare, au sfidat pe cel de ieri, chiar în fața morțăntului.

Nici o înfrângere, nici aceea senină înălțare, deasupra a tot ce-i omenesc, atunci când lumea întreagă era cu gândul la cel dispărut iar preotul cânta duios: „toate-s praf și pulbere..... unde nu este nici moarte nici durere, ci viață fără de sfârșit.”

S'a săbatut, s'a alergat, s'a făcut atâtea prognostăcuri — cine o fi? Culisele obișnuite de pe vremuri, au început să freamăte, oameni de seamă, au început să țese fire nevăzute, fixând nume, dar nime nu știa precis, cine ne va fi alesul. Primpresedintele a dovedit de astădată un mutism desăvârșit și-o alegere întăreaptă, dând o lovitură culiselor și-o aspră învățătură partidelor. Căci din necunoscutul

Veste

Ca o trompetă veștile din gazete ne anunță:

Că tuberculoza se întinde

Si că pe funcționarii din țară în brațele-l hidoase

Pe toți ea îl cuprinde.

Ingrozitoare veste, minciund am vrea să fie

Dar val e adevărat

Mit victime ea face anual în toată țara

Si roade neîncetat.

A cui e vină oare că drum își face ușor

Acelor mici sau mari?

Acelor mici zadarnic o caut n'o au

Vina-l acelor mari și tari.

Ingrămaditi ca vitele'n coșare așa stau în birouri

Și muncesc amar și greu

Iar cel mari sunt fără grije, fac lux și fac desfrâu

Uitând pe Dumnezeu.

Mai sunt blesteme'n lume, ce se pot indeplini

Când spuse's în durere

Na'u frică de ele? dar vor cădea când nici nu vor gândi

Căci Dumnezeu o cere.

Jak invalidul, Brăov.

ea este și rămâne impusa necesitate de continuă prefacere socială, cu porțire mai pronunțată din anul 1848, decând a îmbrăjoșat-o cultivând-o totodată neîncetă clasa noastră socială conducătoare în folosul și spre binele ei direct și indirect al țărănimii, până când a venit exponentul adevarat al acestor revindecări naturale a țărănimii, și care a fost primul Domnitor al principatelor unite Cuza Vodă, cu colaboratorul să intîm Mihail Cogălniceanu, alături de alii însemați contemporani ai săi.

Tot așa de adevarat e că partidele politice burgeze aplicând legea agrară potrivit cu interesul programului lor politic, determinat de scopul lor de a fițări și îmbogații pe membrii partidelui, tocmai acest procedeu de proces istoric-economic fortifică spiritul de dușmanire între ele, în același vreme deslăunând ura și pizma între frați, nu atâtă în detrimentul lor cât spre paguba și scăderea prestigiului și puterii Statului.

Evident că din istorul acestor hărțui țărănimia câștigând, pe căi involuntare noui concepționi asupra vi-

de ieri, răsare și scoate un nume nou, Sărățeanu. Omul ce nu era pentru nimeni, decât omul din masa comună și-a tuturor acelora ce au boicotat partidul.

Magistratul conștient, ce își petreceea vremea alături de cărți și împărțea dreptatea și nu cunoștea altceva decât munca.

Iată dar unde ne stau oamenii noștri capabili și adevărați. Tânărul lucrează în birouri, liniștiți și îndeplinește funcțiunea și resemnată își port povara vieței.

Mă gândesc Doamne, căci indivizi am auzit strigând în dreapta și stânga, făcându-se martirii unei cauze.

Căci indivizi nu flutură dela tribună cuvinte înflăcărate și se bat în piept: „Noi am făcut Țara!“ Câte instantane am văzut în ziare și câte nume afișate, dând intervieuri și făcând declarații. Și ce deosebire Doamne!

Unul face, de nu-i cunoști nici numele, celalalt se afișează atâtă de-i cunoaștem și viața, cu toate nimicurile biografice.

Unul munceste conștient și resemnat, celalalt se aruncă săvârlind din mâini și picioare, spumegă dela tribune, veșnic nemulțumit, dându-se mesia, tuturor acelora, ce-i prețuiesc înfățișarea.

Unul e o forță, ce n'are nevoie de gălăgie și de a fi cunoscut, căci atunci ar primejdui slăbiciunea, celalalt e un putregaiu ce numai îngăduință vremurilor și mai ține, acolo unde este.

Și iată de ce alegerea noului Regent, e un viu exemplu pentru noi, un semn bun meritoșilor și o lovitură dureroasă pentru acei, ce știu să facă atâtă gălăgie în jurul lor.

De pe urma alegerii noului Regent, avem mare bucurie, că în înimile celor destoinici, ce ne conduc destinele, tot mai este acel criteriu drept, de a valorifica omul, ca oricând să poată pune în funcțiuni, oameni meritoși.

Sunt și avem oameni, ce lucrează tăcuți prin birouri, forțe ce nu le-am băgat în seamă și ce s'au retras în liniștea căsnicii, umiliți poate de vecinul gălăgioș. Pe acestia să-i căutăm să-i scoatem la lumină și să-i punem acolo unde ne trebuie. Și atunci, când totul se va încredința, aceluia ce nu se aşteaptă — capacitate adevărată — înălțurând culisele, făgăduele și proptelele, vom face un pas mai mult spre progres.

Dee Domnul ca munca noului nostru Inalt Regent să ne întărească credința și să păstreze același criteriu de alegere, a oamenilor ce ne trebuesc.

GHEORGHE ATANASIU.

A V I Z.

Un bun și priceput desemnator, surdo-mut, caută post la orice întreprindere, fabrică și alte servicii tehnice, ca desemnator-pictor pe lângă o retribuție modestă.

Adresa la Administrație!

Student universitar prepară conștiințios elevi particulari sau ordinarî în schimbul unei modeste remunerări.

Doritorii vor lăsa adresele lor la Librăria „Diecezană“ din strada Eminescu.

Vorbe cu tâlc

*Cu vestea rea, de greu impas,
Să mergi pe jos și cu papas;
Cu vestea bună, de noroc,
S'alergi pe armăsar de foc!*

*

*Avarale, și-s'a cerut deatâtea ori să faci un bine,
Dar de și ai, tu niciodată n'ai dat o pâine delu tine!
De-acela fac o socoteală și cred că nu măștel de-o fac:
Din toți săracii omenirii, tu ești cel mai sărac sărac!*

*

*Conștiință! — omul care nu te poartă'n al său gând,
Nu e cu nimic de-asupra dobitoacelor de rând!*

*

*Lenea merge-așa de-agale pe cărarea ei cea lungă!
În cât poate săracia foarte lesne s'o ajungă!*

*

*Leneșule, — când furnica, vrabia și orice câine,
Nu stau locuui o clipă. — cum poți tu, de azi pe mâine,
Să tot stai și să ai dreptul la un colț uscat de pâine?...*

*

*Adevăr e: viața noastă e un chin, dar, câteodată!
Sau adeseori, ea are și plăceri care ne îmbată!
Și tu vrei să fugi din viață?! Ești nebun, dacă suspini
Și din mâini săvârlii trandafirul, pentru că el are spini!*

VASILE MILITARU

Tiganul uituc.¹⁾

Un boer român, odată,
Avea servitor în curte,
Un tigan ca toti tigani,
Dar cu mințiile cam scurte.

Între zile, așa spre seară,
Se pornește pe sunat,
Clopotul pentru vecenii.
La Biserica din sat.

Boerul, ne-având — se vede —
Calendar de nici-un fel,
Strigă pe tigan din curte,
Ca să vină până el.

— „Măi tigane — acum pe dată
„Pleacă la popa să-ți spună
„Deslușit să pot să și eu
„De ce sărbătoare sucă.

Tiganul primind porunca,
Drept la popa a plecat
Să întâlnindu-l tocmai când
Venia spre casă, l-a întrebat:

— „Părinte, boiaru nostru
„Mă trimes să-mi spui curat
„La sărbătoarea de mâine,
„Care'l sfântu-adevărat?

— „Ce sărbătoare să fie
„Mă frumosule balaur?
„Sfântul Ion Teologul
„Mai zis și Goră de Aur.

— „Sfânt bogat de tot părinte!
„Fericie de viață lui!

„Dacă gura 'l e de aur,

„De avere nu mai spui!...

„Și tiganul nostru pleacă
La boer să-i ducă veste,
Despre sfântul ăsta mare
A căruia cinste este.

Însă pe drum nuș cum face,
Cum o 'ntoarce 'n jos și 'n sus,
C'a uitat, cioroiul naibii,
Tot ce popa l-a fost spus.

Cum ajunge, se 'ntelege
Că boeru 'l ia la rost:
Ce sfânt ăla spus, mă tigane,
„Că e măine popa-l nost?

— „Haițil — în gând, făcu tiganul,
„Ce mă fac acu să scap?...
„Și 'ncurcat de tot răspunde
Scărpinându-se pe cap:

— „Hapo'i este... Ion ăla
„Un sfânt mic și mititel,
„E olog fără picioare,
„Om schilod ca vai de el!...
Numai... că nu prea tin minte
„Și nu prea'mi dau bine seamă...
„Cloc de fier a zis că are?...
„Ori de hasta... de aramă!...

D. NICOLESCU-OIT

¹⁾ Din volumul „Între cer și pământ“ care va apărea în curând.

Serbările centenare ale episcopiei Aradului.

In 26 Octombrie a. c. se va comemora în orașul nostru centenarul episcopiei Aradului și episcopul Nestor Ioanoviciu, ca întâiul episcop român așezat în scaunul episcopesc ortodox din Arad.

Comemorarea se va desfășura în cadrul unor mari festivități religioase organizate de P. S. S. episcopul Aradului Dr. Gr. Comșa.

Programul serbărilor este următorul:
1. La ora 8^{1/2}, sf. liturgie cu pontificarea P. S. S. episcopului Grigorie.

La ora 10 doxologie de mulțumire și parastas pentru episcopii de odată oară cu predică ocazională.

2. La Arad-Gai doxologie, ora 9^{1/2}, și parastas cu asistența unei delegații de membrii ai adunării eparciale și cuvântarea unuia dintre delegați.

3. La Palatul Cultural:

a) ora 12 ședință festivă a adunării eparciale, cu cuvânt de deschidere rostit de P. S. S. episcopul Grigorie.

b) Salutul din parte delegaților bisericesti, civili și militari.

c) Disertație comemorativă despre episcopul Nestor Ioanoviciu, de Dr. Gh. Ciuhandu.

d) Moțiune de conservare prezentată de V. Goldiș f. ministru.

e) Inchiderea ședinței festive.

La ora 5 d. m. Concert religios dat de soc. de cărturi „Armonia“ cu program separat în cadrul cărula I. P. C. S. arhimandritul P. Morușca va ține o conferință religioasă.

Liga Apărării Naționale Creștine (L. A. N. C.)

a finit o mare intrunire în Bacău, la care au participat români din orașele Tg. Ocna, Oituz, Cireșoala și satele din jur, purtând drapelele L. A. N. C. cu deviza: Hristos, Regele, Națiunea.

A prezidat d. inginer I. D. Dimitriu, au luat cuvântul d-nii: Iuliu Lecca, fost deputat, Vasile Oituz căpitan în rezervă, Gh. Chițigoi proprietar, C. Calmuschi, Al. Antoniu adv., C. Stanciu etc.

Vorbitorii au arătat că în întreprinderi de orice natură elementul românesc este desprețuit, că se deschid larg porțile pentru trădători și străini de sufletul și nevoile acestui neam. Muncitorii români nu găsesc de lucru la ei acasă, ci pleacă peste granițe unde mor de foame. Școala, magistratura, industria, comerțul până și armata sunt acaparate de străini. Străinii stăpânesc două mari forțe: capitalul și presa, cu care otrăvesc sufletele românilor și batjocoreșc conștiința acestui neam, care i-a tolerat destul până în prezent.

S'a expediat o telegramă omagială d-lui profesor A. C. Cuza.

Rugăm achitați abonamentele!

Criză de guvern?*

Înca nainte de moartea Inaltului Regent Buzdugan erau unele nemulțumiri în sănul guvernului și anume dl ministrul Iunian reîntorcându-se din concediu aflat cu surprindere că el fusese înlocuit în timpul absenței sale cu dl Nițescu ministrul al Ardealului și nu cu dl Costachescu ministrul al instrucțiunii și din cauza aceasta nici n'a voit să-și preia ministerul ei în zilele trecute, se zice că după ce s'ar fi dat demisia, și a plecat la Viena.

De altfel decând a venit partidul național-țărănesc la putere totdeauna erau un fel de frăcări între membrii și se temea că se întăresc mai tare contrarii, că au mai mulți miniștri că adeca nu suntegal reprezentate în guvern cele două fracțiuni — părți, din care s'a format partidul.

Acum au alegerea noului Inalt Regent Sărățeanu s'au burzuluit și mai tare, neîntelegările s'au agravat, nemulțumirile au crescut și astfel au ajuns să se vorbească cu drept cuvânt de criză despre guvern.

S'au întărit adeca conflictul dintre membrii guvernului național și țăraniști și s'a escat un nou conflict între guvern și Casa Domnitoare respective M. S. Regina Maria.

Țăraniștilor s'au supărat că alegerea Inaltului Regent Sărățeanu s'a făcut fără prealabilă lor aprobare sau măcar încunoștințare, că este cumpnă cu dl Popovici ministrul de finanțe și unchiul al d-lui ministru Vaida și au pretins demisia acestor două miniștri; dl Popoviciu a și demisionat.

S'a svonit apoi că dl ministrul președinte ar fi avut un conflict cu M. Sa Regina Maria, care apoi adânc jignită s'a retras la Balcic să-și plângă în liniște soartea de care are parte, reamintindu-și jertfele și suferințele nemăsurate depuse cu atâtă dragoste pentru fericeira Țărilor și a poporului românesc.

După cele expuse, fiecine întălege că nu se știe ce poate aduce ziua de mâine, un lucru însă este cert că neîntelegările nu pot duce la bine și chiar dacă se va trece acum peste criză momentană, ușor poate isbuțui alta și mai dăunătoare. Și sufere Tara și sufere neamul românesc întreg.

S'a dovedit definitiv că statul român n'are nevoie de schimbări de guvern ci de schimbarea mentalității politice a fruntașilor noștrilor a bărbătilor noștrilor de stat.

Nu interesele meschine personale și de partid și nu ambițiile deșarte sunt însușirile pe care trebuie să le poseadă conducătorii statului principele lucrurilor, judecataclară, conștiința națională și dragostea sinceră nu față de buzunarsau de partizanii politici ci față deneam și de Tară.

Numai oameni cu astfel de calități vor putea fi de folos statului și vor putea ferici poporul românesc. Aceste cerințe le-ar putea satisface eventual un guvern național, sau mai bine o dictatură cinstită național-creștină.

Trălască L. A. N. C.!

Ce sunt și cine sunt jidani!

(Reclamă)

Intocmai cum se atașează lipitoarea pe animal și cărcelul pe oae ca să sugă sângele, așa este și jidanul pe spinarea creștinului.

Nu sunt decât niște paraziți.

Deci feriți-vă de ei cum trebuie să ferești copilul de foc.

După cum se știe — din nenorocire — multe orășe din România între care și Aradul ține primul loc ca număr de jidani, ei sunt acei cari dețin aproape tot comerțul în mâna lor dat fiind felul lor de fătăncile — așa cum a fost și luda — și pe lângă această scărboasă calitate mai au și urâul dar de a fi linguitori.

Prin urmare dacă situația lor se prezintă în felul acesta se datorează faptului de mai sus. Dar se va putea pune frâu acestor paraziți mai dacă fiecare bun român sau fiecare bun creștin va căuta toate posibilitățile ca bunul său chirvernisi cu sodoarea muncei sale, să nu mai meargă în magazinul, prăvălia sau dogheana unde este „Ițic-Șloim” și va căuta să-l plezeze într-o prăvălie a unui creștin de același sânge cu el. E ușor să mergi la jidan în prăvălie și adeseori se va purta față de noi poate mai gentil ca un creștin — dar numai în aparență — căci metrul de postav sau alte diverse articole le vei plăti sigur fiindcă ca în altă parte.

Deci tu orășene care mai ai un pic de sânge creștinesc în tine și tu tărane pe care te seduce jidani și răfinat, când vrei să-ți procuri cele necesare cu banii tău, mergi la magazin și înainte de a intra în el, stai puțin, ridică-ți privirea sus și dacă firma este: Ițic-Șloim — scuipă jos, șterge-ți nasul cu batista și treci alături că acolo e un bun creștin, ce te va servi prompt și conștincios.

Că să completez subiectul, că „Aradul” este local prim ca număr de jidani observați cu atenție cel din oraș și provincialii când vin la Arad — și și jidani o sărbătoare, și să numărăți căte magazinie sunt închise și căte sunt deschise și vei vedea ceteriorule că am prezentat!

Așa dar, apucă lipitoarea și cărcelul după animale, aruncă-le jos și strivetele în picioare căci numai așa zide pe zi ne vom scăpa de acești paraziți.

Rugăm achitați abonamentele!

Porunca „Să nu ucizi” și medicul curant.

La Congresul medical ținut nu de mult în Praga s'a discutat din nou chestiunea pusă de atâtea ori, că oare se poate ca un medic să desconsidere în cazuri bine determinate porunca morală: să nu ucizi.

Un mare număr din medicii prezenti a dat un răspuns pozitiv că adecăt când bolnavii incurabili, cari sufără atât de mult că viața lor pe mai departe este un chin nu numai pentru ei ci și pentru cei din jurul lor, cari simt durere și milă față de cel bolnav, când și bolnavul și biata familie să roagă „să-i ia Dzeu” să-i ușureze chinurile, în astfel de cazuri suprimatea unei vieți se pare a fi un bine, un ceva folositor.

Te mai cugești apoi la jertfele enorme materiale, pe care le aduce statul și particularii pentru susținerea instituțiilor speciale unde își chinuie viața fără întrerupere, atât de mulți, dar atât de mulți iubiți frați de ai noștri.

Și totuși te cutremuri și-i grozav să te hotărăști serios la suprimarea unei vieți, fiindcă nimicești, pe nedrept, ceea ce nu poți face, ce nu poți da, fiindcă calcă o poruncă morală.

Fiecare abonat este rugat, să ne câștige cel puțin un nou abonat.

Informatiuni.

Dr. A. C. Cuza, președinte suprem al „L. A. N. C.” a adresat ministerului de interne un protest telegrafic contra confiscării unor manifeste ale Ligii dela tipografia „Trecerea Munților Carpați.”

Ne place să credem că jidovitul uitat de sine care a confiscat manifestele va fi aspru pedepsit pentru serviciile ce a voit să le facă jidanklor!

Dr. Burileanu, dir. ziarului „Ordinea” care „spune lucrurile pe șteau” a fost pândit și lovit într-o seară, când mergea înspre casă de trei derbedei criminali.

Toată lumea cinstită în frunte cu Sindicatul Presei Române din Ardeal și Bănat s'a scandalizat și s'a revoltat contra mizerabililor apași.

Curioasă sinucidere s'a întâmplat în Budapesta. Un medic tânăr specialist de boale nervoase, părându-i-se că el însuși suferă de paralizie, a scris o scrisoare către renumitul prot. de nervi Wagner din Viena și a scris în ea că și când ar trimite un pacient, că ce suferă acel pacient, a luat-o apoi și a dus-o cu sine. Dr. profesor la examinat și i-a răspuns tot în scrisoare, că boala lui este incureabilă, nu se poate vindeca. Alunicii tânărului medic s'a reîntors la Budapesta și s'a otrăvit.

Măsuri luate de Dir. generală c. f. r. pentru suprimarea fraudelor.

În urma revizilor și cercetărilor făcute în ultimul timp, s'a constatat că personalul trenurilor de călători, făcea fraude cu biletele bianco.

În consecință, direcția exploatarilor a înțeles controlul în trenuri și în gări, la scoborarea pasagerilor.

Cei găsiți vinovați vor fi suspendați și destituși din serviciu.

În ce privește furturile din colete, mesagerii și bagaje, tot personalul care a participat la manipulația coletului va plăti pagubele și va fi suspendat din serviciu, — aceasta fără nici o cercetare.

Expertul englez Dutle pe lângă cfr. în raportul său, pe care l-a înaintat Direcționii generale cfr. între altele scrie că este surprinzător că de mici sunt salariile, cu cari sunt plătiți funcționarii dela toate serviciile administrației cfr. și este de părere că un personal, care este de specialitate bine definită, care îndeplinește serviciul zlăzu și noaptea în condiții grele, luptând cu lipsurile serviciului și amenințat pentru cea mai mică scăpare din vedere cu moartea sau pușcăria trebuie să fie sălariat Că personalul de birou trebuie menținut la un înalt nivel de moralitate să nu se lase influențat de „mita” ce l se simte.. și în fine terminând zice că salariile trebuie să mărite prin mari sporuri prime și prin intermediul Casei Muncii, pentru a mări și independența personalului, căci altfel până cfr. este un patron slab nu poate să atragă și să rețină clasa cea mai bună de funcționari.

Cât bun simt și de dreptate este cuprins în rândurile de mai sus din raportul expertului englez!

Di. Dr. Ioan Pleșa s'a reîntors din călătorie, ce a întreprins-o dimpreună cu alii 20 de medici români în Jugoslavia, ca să studieze organizarea sănătății de acolo, în special pe cearușă, care poate servi de model.

Ministrul de răsboi, contele Csáky, din Ungaria a demisionat și în locul său a fost numit subsecretarul de stat I. Gömbös, unul dintre întemeietorii și conducătorii mișcării naționale-creștine numită rasistă.

Ne mirăm cum de nu se tem și ungurii de „străinătate” căci ai noștrii părlării noștri de epigoal, când li se fac reproșuri că n'au simț și conștiință națională, că prea fac pe placul minoritarilor și-și uită de mizeria și greutățile cu cari luptă b'etil română, totdeauna se scuză că niște lași ordinar, că nu ne lasă orăi că ne impune, străinătatea să facem ori să nu facem ceva în interesul neamului românesc.

Astfel de mizerabili, falși patrioți, ar trebui puși la zid, căci ei sunt mai periculoși și decât cel mai mare dușman ai noștrii!

Unui medic, care îl întrebă pe un lampagiu că știe el că între ei două este deosebire, îi răspunde lampagiu:

Știi, zău, Domnule Doctor, că între noi există

O diferență mare și încă foarte tristă.. Căci eu, pe-un mic salar, aprind lampele pieții, iar Dumneata, — pe-un mare, — sting lampele vieții!..

În Ieritzow din Galizia țărani s'au năpustit asupra jidanelor, l-au băut fără de milă și pe cinci i-au omorât. De altfel în mai multe localități au fost bătăi săngeroase, din care jidani s'au ales cu o mulțime de grav răniți și morți.

După arabi se vede că țărani ucraineni le dau mai curând de cap, sau mai bine zis, la cap jidanelor. Sigur au motiv să lucreze astfel.

Și la Universitatea din Budapesta au reînceput turburările antisemite. Dacă-l manâncă pielea trebuie sărpiat!

În Polonia, nu departe de Lemberg s'au ciocnit 2 trenuri, au fost 7 morți și peste 30 răniți.

Domnilor preoți! cucernici părinți sufletește! Oare când veți înțelege Sfintile Voastre că aveți sf. datorință să sprijiniți organizațile L. A. N. C., să faceți propagandă în interesul ei și să contribujiți pentru susținerea ziarelor el, fiindcă L. A. N. C. este singura organizație națională-creștină, care luptă pentru prestigiu și întărirea bisericelui, pentru binele neamului românesc și pentru fericierea țării noastre.

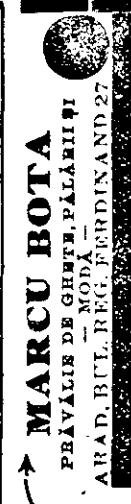
Organizația L. A. N. C. este aceea, care luptă contra bolșevismului, contra sectelor religioase și contra tuturor dușmanilor noștrii.

Pe Sfintile Voastre nu le doare, nici nu le interesează barbarile comise de bolșevici în Rusia, unde au fost uciși până azi numai preoți peste 10,000 mil. „Biserica rusească îndură de doisprezece ani groazele infernului bolșevic, care a declarat răsboi și moarte lui Hristos?” Sfintile Voastre prin atitudinea și faptele, ce le săvârșiti azi — onoare escepționilor — Vă dați concursul francmasonerelui internațional, drămanul cel mai feroce al creștinismului și care urmărește distrugerea bisericii ca organizație ierarhică-apostolică.

De ce nu protestează Liga drepturilor omului contra ticăloșilor și crimedelor săvârșite față de creștini și cari nu mai înțează în Rusia. Orl creștini din Rusia nu sunt oameni?

Ați văzut Sfintile Voastre că dacă unui bolșevic-jidan î se cătină numai un fir de păr de pe cap, sau din percutiuni toată presa urlă și săbiră ca din gura șarpelui și cere răzbunare.

Accentuez încă odată că la noi în țară singură (L. A. N. C.) Liga Apărării Naționale Creștine este organizația, care luptă numai pentru binele neamului, a bisericii și a țării. El și a inscris pe steagurile ei deviza: *Hristos, Regele, Națiunea*. În această organizație se cuvine să se înscrie și se poate înscrie fiecare român bun și cinstit și în prima linie d. preoți cari sunt la culmea chemării lor, iar cei cari nu merită, cari nu pot fi membri ai L. A. N. C. au datorință sf. să o sprijinească că se poate mai mult fiindcă se sprijinesc pe ei însiși!

Calocini, Șoșoni, Pălării și Ghete Leftime pentru dame, bărbați și copii, cu reducere de 5%, a prejurilor din galanterie pentru d-nii: funcționari, crizit și invățători.

se află la

Biroul „CONCORD” BUCUREȘTI 2,

B-dul Basarab Nr. 48 —

Autorizat de Tribunal, execuță conștincios orice chestiune administrativă, comercială, financiară, etc. etc. etc.

Mijloacele orice afacere în Capitală. Onorar după tarif și învoială. Adăgați marca de răspuns, la orice scrisoare. 1—15.

CINEMA „CENTRAL”

Str. Rusu Sirianu.

Duminică 20 Octombrie și zilele următoare.

Print și călăuză

În rolurile principale: Harry Liedtke, și Crista Tordy

CINEAMA „ELITE”

Pădurița Orașului.

Duminică 20 Octombrie și zilele următoare.

Occident

În rolurile principale: Jacques Catelain și Claudia Vitrix

PRIMĂRIA.

com. Variașul

No. 500 | 1929.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 2 Noembrie a. c. ora 9 a. m. se ține în localul Primăriei, licitație pentru furnizarea materialelor necesare construirii liniei telefonice Variașul — Turnu. —

Condițiunile amănunțite se pot vedea în biroul notarului în orele oficiale iar devizul se poate vedea la serviciul tehnic al oficiului P. T. T. din Arad Refectant și încearcă ofertele inchise și sigilate însoțite de garanții de 5%, până în ziua licitației la Primăria Variașul.

Variașul, la 15 Oct. 1929.

Primăria.

Dr. Dumitru Cosma

medie-inspector general

Arad: Piața Catedralei Nr. 7.

CONSULT. dela 10--12 a.m. și dela 3--5 p.m.

Boli interne, de piele și de nervi.

APARAT RÖNTGEN.

